

Gebruik de VISwijzer

Gebruik je invloed

Stop de VISwijzer in je portemonnee. Gebruik hem in een restaurant of wanneer je vis koopt. Kies voor soorten uit de groene kolom en help mee de natuur onder water te beschermen!

Let ook op de herkomst

Etiketten moeten informatie geven over waar de vis vandaan komt en of hij wild gevangen is of gekweekt. Stel bij twijfel gerust vragen!

Let op het MSC-logo

Producten met het MSC-logo garanderen dat deze vis op duurzame wijze is gevangen.

artwork en illustraties: www.podivium.nl

Waarom deze VISwijzer?

Leven in Zee!

Veel in het wild gevangen vissen, schaal- en schelpdieren worden overbevist. Ook zijn er visserijmethoden waardoor haaien, dolfinen, schildpaden en zeevogels als bijvangst sterven of waarbij de natuur op de zeebodem wordt beschadigd. De kweek van vis kan een oplossing bieden, maar veroorzaakt soms ernstige milieuproblemen, zoals watervervuiling en verspreiding van ziektes naar wilde vis.

Steeds meer ondernemers nemen het initiatief om de natuur te sparen en een duurzaam product te leveren. Voor meer info hierover, kijk op www.goedevis.be

Meer weten?

Kijk op www.goedevis.be voor andere vissoorten, recepten of meer achtergrondinformatie.

www.noordzee.nl
www.wwf.be

Partners:

www.iglo.be
www.quick.be
www.natuurpunt.be

Stichting De Noordzee (www.noordzee.nl) heeft de beoordelingen voor deze VISwijzer uitgevoerd. ILVO-Visserij (www.dvz.be) wordt bedankt voor het aanleveren van de wetenschappelijke achtergrondinformatie over de Belgische zeevisserij. Beoordeling soorten: dec. 2005 - jan. 2006 en aug. 2006 voor de Belgische soorten. Druk: aug. 2006.

VISwijzer

Kies voor een levende zee!

Met keurmerk

Prima keuze

- Alaska pollak/koolvis (Alaska)
- Forel (Europa)
- Grijze garnaal (Noordzee)
- Haring (Noordzee)
- Heek - Kaapse (Zuid-Afrika)
- Heilbot - Pacifische (VS, Canada Westkust)
- Kabeljauw (IJsland)
- Kabeljauw - Pacifische (VS, Canada Westkust)
- Koolvis (Noordzee)
- Meerval (Nederland, België)
- Mossel - hangcultuur (Diverse landen)
- Mul (Noordzee)
- Oester (Zeeland)
- Poon (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Rivierkreeft (China)
- Sardien (NO Atlantische Oceaan)
- Sprot (Noordzee)
- Tilapia (Nederland, België)
- Zalm - Pacifische (VS, Canada Westkust)

Tweede keuze

- Alaska pollak/koolvis (Rusland)
- Goudbrasem, dorade (Middellandse Zee)
- Heek (NO Atlantische Oceaan)
- Krab (Noordzee)
- Langoustine (Noordzee)
- Makreel (NO Atlantische Oceaan)
- Mossel - bodemcultuur (Diverse landen)
- Pangasius (Oost-Azië)
- Pijlinktvis (NO Atlantische Oceaan)
- Roodbaars (IJsland)
- Schar (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Schelvis (Noordzee, IJsland, Westelijke Wateren)
- Schol (Ierse Zee)
- Tarbot (Europa)
- Tilapia (Diverse landen)
- Tong (Engels Kanaal, Ierse Zee)
- Tongschar (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Tonijn - Geelvin, skipjack (Diverse landen)
- Victoriabaars - Nijlbaars (Tanzania, Oeganda)
- Wijting (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Zalm - Pacifische (Rusland, China)
- Zalm - Atlantische (Schotland, Noorwegen)
- Zeebaars (Middellandse Zee, Noordzee)
- Zeekat (NO Atlantische Oceaan)

Liever niet

- Garnaal (Tropische)
- Griet (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Haai (NO Atlantische Oceaan)
- Heilbot - Atlantische, Groenlandse (Noord Atlantische Oceaan)
- Kabeljauw (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Leng (NO Atlantische Oceaan)
- Octopus (Atlantische Oceaan)
- Paling (Europa)
- Red snapper (Diverse landen)
- Rog (NO Atlantische Oceaan)
- Roodbaars (NO Atlantische Oceaan)
- Schol (Noordzee, Engels Kanaal, Keltische Zee)
- St Jacobsschelp (Westelijke Wateren)
- Tarbot (Noordzee, Westelijke Wateren)
- Tong (Noordzee, Golf v. Biskaje, Keltische Zee)
- Tonijn - Blauwvin (Diverse landen)
- Wulk (Noordzee, Engels Kanaal)
- Zeeduivel (NO Atlantische Oceaan)
- Zeeewolf (NO Atlantische Oceaan)
- Zwaardvis (Diverse landen)

Verklaring keuzemogelijkheden

Marine Stewardship Council (MSC), onafhankelijk keurmerk voor duurzame visserij

Wild gevangen
Gekweekt

Prima keuze

Niet overbevist, zorgvuldig gekweekt, minimale of beperkte schade aan natuur.

Tweede keuze

Problemen met kweek of visserij. Dit is een mindere keuze dan soorten uit de groene kolom.

Liever niet

Kies liever voor een alternatief uit de groene kolom! Deze soort wordt te zwaar bevestigd. De manier van kweken of vangen is te belastend voor natuur en milieu.

Voor MSC-producten en -verkoopinformatie, kijk op www.goedevis.be